

Eina Centre Universitari
Fundació Eina
Disseny Art Barcelona

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat www.eina.cat

DISSENY D'ESPAIS ESCENICS I EXPOSITIUS - MENCIO DISSENY D'ESPAIS

Anna Alcubierre Roca

Codi: 105723

Crèdits: 6 ECTS

Curs:

Semestre: 2

Tipologia: Optativa

Matèria: Processos de Disseny

Eina Centre Universitari
Fundació Eina
Disseny Art Barcelona

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat www.eina.cat

Índex de la Guia Docent

Presentació de l'assignatura

Recomanacions

Continguts

Metodologia

Avaluació

Bibliografia i Recursos

Competències i Resultats d'Aprenentatge

Presentació de l'assignatura

Breu descripció:

Existeix un debat en relació a quins son els límits de l'escenografia, l'origen, seguit per una llarga tradició és clarament teatral, en l'actualitat però la diversitat de camps on s'aplica aquesta disciplina és molt extensa.

L'assignatura s'enfoca cap a aquest caràcter polièdric del dissenyador per a què pugui donar resposta a la multiplicitat d'inputs en el sector del disseny d'espais escenogràfics i expositius.

Escenografia son tots els elements visuals que conformen una escenificació, bé siguin en relació a l'espai, a la il·luminació o a la caracterització del personatge; ja sigui l'escenificació destinada a representacions en viu, cinematogràfica, expositiva o destinada a esdeveniments culturals o comercials.

Les noves tecnologies han anat penetrant dins el món dels espais efímers, i llenguatges com el vídeo, la il·luminació computeritzada o la robòtica s'han convertit en ingredients habituals del disseny d'espais escènics i expositius

Objectius Formatius:

- Conèixer les diferents aplicacions de l'escenografia, siguin de caràcter comercial, expositiu o escènic; considerant que es tracta d'esdeveniments que no son autònoms sinó que conviuen dins un marc físic, conceptual i sociocultural concret.
- Identificar els llenguatges que intervenen als processos comunicatius, i tenir la capacitat de fer-los dialogar entre si per tal de potenciar un resultat comú. En aquest sentit l'estudiant haurà de compartir idees i formes de pensament, i desenvolupar les estratègies pròpies del treball en equips interdisciplinaris.
- Assolir la capacitat de realitzar projectes efímers. Per tant, aprendre el procés de treball i poder aplicar una metodologia, adquirir els coneixements tecnològics específics, dominar les eines i materials pròpies de les produccions, així com entendre les relacions professionals.

Eina Centre Universitari
Fundació Eina
Disseny Art Barcelona

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat www.eina.cat

Recomanacions

Es recomana entendre l'assignatura des de l'experiència, buscant noves dinàmiques de projectació per tal de poder dissenyar des de l'imprevist. S'aconsegueix fàcilment amb una actitud oberta a les classes on cal projectar des del joc.

Continguts i Metodologia

Breu descripció:

L'assignatura, basada en el seu caràcter polièdric, pretén consolidar els aprenentatges adquirits amb anterioritat, en quant a metodologia i coneixements en la projecció.

En aquest cas, es potencia el treball de projectes de caràcter escènic principalment en l'àmbit del teatre i la museografia.

Es treballaran 3 projectes. L'objectiu és diversificar al màxim, tant la temàtica, com el context, com el procés de treball, als diferents exercicis.

Temes transversals

- Referents contemporanis, l'escenografia avui.
- Dissenyar oportunitats a partir de l'efímer.
- La importància de la dimensió temporal als espais escènics.
- Tecnologia aplicada a l'escenografia.
- Metodologia del dissenyador o escenògraf.
- La presentació d'un projecte, un esdeveniment en si mateix.
- Estratègies característiques d'un procés creatiu col·lectiu.
- La conceptualització d'un espai a partir d'una idea.
- El projecte interdisciplinari.
- D'un projecte d'idees a un projecte executiu.
- La producció i el muntatge.

Programa

Projecte 1: Disseny d'una exposició.

La temàtica serà lliure, l'espai continent pot ser variable. El treball es desenvoluparà en petit grup.

Projecte 2: Disseny d'una escenografia.

A partir d'una dramaturgia concreta, en un espai teatral concret. El treball serà individual.

Projecte 3: Disseny d'un esdeveniment.

Es tracta d'un projecte col·lectiu per reivindicar una problemàtica de caràcter social.

Metodologia docent:

El treball en equip és una constant a l'assignatura, a més de realitzar alguns projectes amb grup, el debat entorn a l'evolució dels projectes és obert i compartit.

A banda de desenvolupar els projectes i exercicis, tant a dins com fora de l'aula, aquests es presentaran públicament.

Hi haurà referències i aportacions de projectes professionals externs vinculats amb la matèria de treball i es faran visites relacionades. Així mateix, la teòrica es realitzarà a partir del vincles amb els projectes que es treballaran durant el curs.

Activitats formatives:

- Classes Teòriques

ECTS: 5%

Metodologia d'ensenyament /aprenentatge: Classes magistrals i debat en gran grup

Competències: CE2, CE10, CE8, CE11, CE21

- Informació i documentació

ECTS: 10%

Metodologia d'ensenyament /aprenentatge: Treball de recerca de fonts, recollida d'informació, anàlisi i elaboració documental de la mateixa

Competències: CE8, CE10, CE11, CT3

- Taller de tecnologia

ECTS: 10%

Metodologia d'ensenyament /aprenentatge: Assistència en la resolució de les dificultats tecnològiques i constructives.

Competències: CE7, CE8, CT13

- Taller de representació

ECTS: 10%

Metodologia d'ensenyament /aprenentatge: Assistència en la resolució de les dificultats de representació gràfica o en tres dimensions.

Competències: CE5

- Elaboració de projectes

ECTS: 45%

Metodologia d'ensenyament /aprenentatge: Formulació de programes de disseny a

partir de situacions simulades i pautes per al desenvolupament del projecte. Treball autònom amb assistència als problemes que es plantegen en el desenvolupament del projecte, tant de tipus conceptual com tècnic. Correccions individualitzades

Competències: CE2, CE8, CE10, CE11, CE21, CT9, CT6, CT10, CT13, CT14, CT15, CT19

- Tutories

ECTS: 10%

Metodologia d'ensenyament /aprenentatge: Presentacions individuals i col·lectives de la documentació i memòria del projecte, defensa oral del projecte, i ronda de valoracions

Competències: CE2, CE8, CE11, CE10, CE17, CE21, CT6

- Avaluació

ECTS: 10%

Metodologia d'ensenyament /aprenentatge: Presentacions individuals i col·lectives de la documentació i memòria del projecte, defensa oral del projecte, i ronda de valoracions

Competències: CE2, CE8, CE11, CE10, CE17, CE21, CT6

Avaluació

Normativa general d'avaluació

Per considerar superada una assignatura, caldrà que s'obtingui una qualificació mínima de 5,0.

Una vegada superada l'assignatura, aquesta no podran ser objecte d'una nova avaluació.

La menció de matrícula d'honor es pot atorgar a l'alumnat que tingui una qualificació igual o superior a 9,0. El nombre de matrícules d'honor que s'atorgui no pot ser superior al cinc per cent de persones matriculades en una assignatura en el període acadèmic corresponent, excepte si el total de persones matriculades és inferior a vint, en el qual cas es pot atorgar una sola matrícula d'honor.

Es considerarà "No Avaluable" (NA) l'estudiant que no hagi lliurat totes les evidències d'aprenentatge o no hagi assistit al 80% de les classes sense haver justificat les absències. En cas d'absència justificada, l'estudiant s'ha de posar en contacte amb el professor en el moment de la reincorporació per determinar la recuperació de les activitats a les quals no hagi assistit.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Sistema avaluació continua

El sistema d'avaluació d'EINA i de la UAB és d'avaluació continuada, l'objectiu de la qual és que l'estudiant pugui conèixer el seu progrés acadèmic al llarg del seu procés formatiu per tal de permetre-li millorar-lo.

El procés d'avaluació continuada ha d'incloure un mínim de tres activitats avaluatives, de dues tipologies diferents, distribuïdes al llarg del curs, cap de les quals pot representar més del 50% de la qualificació final.

- La qualificació final del curs es basarà en una avaluació continuada del treball de l'estudiant.
- La professora farà un seguiment de l'evolució i dels progressos de l'alumne de manera individualitzada.
- Els criteris de valoració es corresponen amb l'adquisició de les competències corresponents a aquesta assignatura, descrites detalladament en aquesta guia docent.
- Les competències d'aquesta assignatura seran avaluades mitjançant la presentació de projectes. El 50% de la nota correspon a la conceptualització i el nivell de resolució. El 20% al presentació de la documentació que es determini i a la defensa oral dels projectes. El 30% de la nota correspon al seguiment i la participació activa en les tutories, tallers i sessions conjuntes de treball i correcció. Dins aquest 30%, el 10% correspon a l'assistència.

Procés de revisió

La revisió es pot sol·licitar al professorat i es realitzarà segons calendari lectiu. Per participar a la reavaluació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul.

Competències i Resultats d'Aprenentatge

- CE2 Avaluar usos i programar funcions, orientada a la concepció i formalització de projectes de disseny.
- CE5 Dominar les tècniques de representació gràfica després i volums, plànols i superfícies característiques del disseny.
- CE7 Demostrar que comprèn els materials, les qualitats, els processos i els costos de fabricació.
- CE8. Demostrar coneixements bàsics de les ciències i disciplines auxiliars del projecte de disseny, com a antropometria i fisiologia de la percepció visual, ergonomia i mètodes d'avaluació d'ús, màrqueting, tècnica de prospecció, etc.
- CE10 Estructurar i jerarquitzar gràficament la informació verbal
- CE11 Demostrar que comprende el funcionamiento del entorno económico, empresarial e institucional en el cual se contratan y desarrollan profesionalmente los proyectos y las actividades de diseño.
- CE17 Exposar i raonar, de manera oral i escrita, els resultats i els processos de treball dels objectes de disseny propis.
- CE21 Disposar de recursos i capacitats per relacionar conceptes i llenguatges de diferents especialitats de disseny
- CT3 Demostrar conèixer i utilitzar correctament les fonts documentals i la bibliografia necessària tant per a la projectació com per a l'anàlisi i crítica raonada del disseny.
- CT6 Capacitat per treballar en equip i aptituds per al diàleg amb els diferents agents i disciplines que puguin intervenir en el desenvolupament d'un projecte de disseny
- CT9 Capacitat resolutiva i de presa de decisions.
- CT13 Orientar l'acció del disseny a partir de valors de respecte a l'entorn mediambiental i amb criteris de sostenibilitat.
- CT19 Demostrar una disposició afectiva positiva cap als valors estètics i les qualitats formals de l'entorn material i visual.

Bibliografia i Recursos

LLIBRES DE CONSULTA

- Rudolf Arnheim, Arte i percepció visual.

Alianza Forma.

- Pedro Azara i Carles Guri. (2003) Arquitectos a escena.

GG. Artes Escenicas.

- Peter Brook. Más allá del espacio vacío. (2004)
- Vicent Brutto. *The filmmaker's guide to production design. Allworth press
- Héctor Calmet. (2003) Escenografía.

Ed. De la Flor.

- Colli, Stefano i Perrone, Raffaella (2003). Espacio-identidad-empresa.

GG: Barcelona

- Tony Davis. Escenógrafos. (2001)

Ed. Océano.

- Alonso Fernández, Luis, García Fernández, Isabel (1999) Diseño de exposiciones: concepto, instalación y montaje.

Editorial Alianza.

- Roselee Goldberg (1998) Performance. Lieve art since 1960.

Ed. Abrams

- Jorge Gorostiza. Constructores de ilusiones, la dirección artística cinematográfica.

Filmoteca valenciana.

- Bverly Heisner. Production design in the contemporary American film. McFarland & Company, Inc., Publishers

- Hugues, Philip (2010) Diseño de exposiciones.

Prompress: Barcelona.

Títol original: Exhibitions Design (2008)

- Francisco Jodido (2011) Temporary. Architecture now.

Ed. Taschen

- Francisco Jodido (2011) Serpentine Gallery Pavillons.

Ed. Taschen

- Edward Lucio-Smith. Breve historia del mueble. Del Serbal
- Félix Murcia. La escenografía en el cine. El arte de la apariencia. SGAE
- Nieva, Francisco (2003) Tratado de escenografía.

RESAD

- Ward Preston. What an art director does. Silman-James
- Andrew Todd i Jean-Guy Lecat. (2003) El Círculo abierto. Alba Editorial
- Josep Ramoneda i Jordi Balló (2006) 1994-2006. Exposicions CCCB. Ed: CCCB i Institut d'Edicions de la Diputació de Barcelona.
- Michael Rizzo. Manual de dirección artística. Omega
- Santiago Vila, L'escenografía Ed. Cátedra, Signo e imagen.
- Rico, Juan Carlos (1994). Los espacios expositivos. Museos, Arquitectura y Arte (Vol. I). Madrid, Sílex.
- Rico, Juan Carlos (1996). Montaje de exposiciones. Museos, Arquitectura y Arte. (Vol II). Madrid, Sílex,
- Staniszewski, Anne Mary (2001) The Power of Display: A History of Exhibition Installations at the Museum of Modern Art. Museum of Modern Art (New York, N.Y.)
- Tejada, Isabel (2006) El montaje expositivo como trucción. Fidelidades, traiciones y hallazgos en el arte contemporáneo desde los años 70. Funcación Arte y Derecho. Madrid.

Recursos

ENLLAÇOS WEB

- Association SCÉNOGRAPHES. Projet d'exposition. Guide des bonnes pratiques. http://www.scenographes.fr/scenographes.fr/documents/guideexpo_nogloss.pdf
- <http://www.cccb.org/lab/es>
- <http://www.youtube.com/watch?v=LJ-QSEI2UwQ&feature=related>
- <http://www.rosco-iberica.com/productos/index.asp>
- <http://www.azurscenic.com>
- http://www.peroni.com/lang_ES/prodotti.php?idCat=104
- <http://www.youtube.com/watch?v=MoHYzHEVukg&feature=related>
- <http://www.youtube.com/watch?v=JCxVDA6CG60>
- <http://www.pilobolus.com>
- <http://www.youtube.com/watch?v=74VNLtbHNNw&feature=related>
- <http://www.bbc.co.uk/ahistoryoftheworld/exploreraflash/>